

**Gemeente
Rotterdam**

Stadsontwikkeling

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

Van: W.J. Lensselink

Telefoon: 14 010

E-mail: bbo@rotterdam.nl

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Nieuwbouw kerncentrales
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Ons kenmerk: M2403-3872 - 24bo003899

Bijlage(n): 1

Onderwerp: Reactie Voornemen en Voorstel
voor Participatie Nieuwbouw Kerncentrales

Datum: B&W 2 april 2024

Geachte heer/mevrouw,

Met interesse hebben we kennisgenomen van het Voorstel en Voornemen voor Participatie Nieuwbouw (VenP) Kerncentrales, zoals door u gepubliceerd op 23 februari 2024. Met deze brief reageren we als college van B&W van Rotterdam graag op uw publicatie.

De Rotterdamse haven is dé plek waar de energie-, grondstoffen- en materialentransitie van Nederland vorm moeten krijgen. Dit heeft in de Rotterdamse omgeving een enorme impact. De ombouw van de haven is wat betreft impact vergelijkbaar met de wederopbouw van de haven na de Tweede Wereldoorlog. Wij onderschrijven het doel om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Ook zien wij hiervoor een belangrijke rol voor kernenergie in de nationale energiemix.

Rotterdam is met de Eerste Maasvlakte onderdeel van de ruimtelijke procedure. Daarnaast is het redelijkerwijs aan te nemen dat uit de actualisatie die tijdens de terinzagelegging van het VenP wordt uitgevoerd in opdracht van ministerie Economische Zaken en Klimaat, de Tweede Maasvlakte toegevoegd zal worden als te onderzoeken locatie in de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) fase. De nieuwbouw van kerncentrales is onderdeel van vele ontwikkelingen in het havenindustriële cluster (HIC). Deze ontwikkelingen kennen een grote afhankelijkheid van elkaar. We willen u vragen om het proces van de nieuw te bouwen kerncentrales onderdeel te maken van de integrale ontwikkeling van de energietransitie in de haven en direct omliggend gebied. Het moet een onderdeel zijn van de besprekingen in het kader van het ontwikkelperspectief voor NOVEX-gebied Rotterdamse Haven. Dit is zeker met het oog op de ruimtelijke impact van verschillende ontwikkelingen van groot belang.

In het VenP zijn ook ontwikkelingen opgenomen die raakvlakken hebben of een samenhang kennen met de nieuwbouw van kerncentrales. We willen u vragen om de scope van de beschreven ontwikkelingen en projecten te verbreden vanwege de afhankelijkheid en wisselwerking tussen energietransitieprojecten in het HIC.

Om een realistisch beeld te krijgen van de mogelijke rol van kernenergie in het energiesysteem zouden de projecten in het overzicht in de bijlage van deze reactie betrokken moeten worden. Het overzicht beschrijft ook projecten buiten de Maasvlakte vanwege de sterke wisselwerking en afhankelijkheid tussen verschillende ontwikkelingen in het cluster.

Te onderzoeken effecten

In het Voornemen en voorstel van participatie wordt gevraagd aan partijen die reageren welke effecten zij onderzocht willen hebben. Naast de in het VenP benoemde veiligheidsredenen, factoren van invloed op een locatie en technische uitgangspunten, willen wij vragen om ook de volgende aspecten van nieuw te bouwen kerncentrales te onderzoeken:

- energiesysteemeffecten, waaronder de invloed op de energievraag en -aanbod in de omgeving;
- transportbewegingen (waaronder de veilige aan- en afvoer van grondstoffen en afval en beschikbaarheid van sporen);
- domino effecten met betrekking tot veiligheid;
- effecten op omliggende activiteiten en bedrijvigheid (ook tijdens de bouwfase);
- ecologische effecten op de omgeving (waaronder stikstof effecten);
- economische effecten (waaronder arbeidsplaatsen);
- huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten in de bouwfase;
- toegangswegen bij calamiteiten en capaciteit van veiligheidsdiensten;
- geluid (ook tijdens bouwfase);
- ruimtelijke impact;
- opslag van (kern)afval;
- effecten op de omgeving ten einde van exploitatie van kerncentrales;
- waterveiligheid – overstromingsrisico's en eventuele andere (natuur-)rampen;
- bodem en water, vanuit het beleidskader bodem en water sturend;
- effecten op de gezondheid;
- belevingsonderzoek;
- landschap en vormgeving (waaronder ook horizonvervuiling).

Vooruitkijkend naar de volgende fase, kunt u aangeven hoe de verschillende effecten zich tot elkaar verhouden en hoe ze worden meegenomen bij de besluitvorming? Kunt u aangegeven hoe de milieueffectrapportage zich verhoudt tot de integrale effectrapportage? Is het ook mogelijk om zienswijzen in te dienen op de integrale effectrapportage?

In het Voorstel en voornemen voor Participatie geeft u aan dat de Commissie MER om advies wordt gevraagd over het project-MER. Wordt de commissie ook in de NRD-fase van plan- en project-MER betrokken? We vinden dat een rol voor de Commissie MER in alle fases van de mer, hen betrekken en om een advies vragen, en de zienswijzen delen met de commissie, een waardevolle bijdrage kan leveren aan de ruimtelijke procedure.

Daarnaast willen we graag ook aandacht vragen voor andere Nationale programma's en andere nationale vragen voor mogelijke ruimte te zoals Programmatische Aanpak Grote Wateren en het amfibisch oefengebied voor Defensie.

Goede participatie is essentieel

Het doorlopen proces tot de publicatie van het Voornemen en voorstel participatie is geen vlekkeloos proces geweest. Het beeld en de berichten in de media, over dat de nieuw te bouwen kerncentrales naar Borssele zouden gaan, zorgt ervoor dat bewoners en betrokkenen minder ontvankelijk zullen zijn voor de informatie over de procedure en de participatiemogelijkheden die er voor hen zijn. We vrezen dat deze informatieachterstand kan leiden tot een lage betrokkenheid en onvoldoende besef dat het een reële optie is dat er kerncentrales kunnen komen op de Maasvlakte. Het voorstel voor participatie gaat hier onvoldoende op in. Er wordt onvoldoende ingegaan op het sterke onderscheid van interesse en informatieniveau bij bewoners en betrokkenen tussen Borssele en de Eerste Maasvlakte.

We willen u vragen om informatie op maat te organiseren voor de omgeving Eerste Maasvlakte om de kennisachterstand van bewoners, bedrijven en organisaties in deze regio te verhelpen. Betrokkenen moeten beter geïnformeerd zijn om waardevol te kunnen participeren. Daarnaast willen wij u ondersteunen om waardevolle participatie in deze regio te organiseren. De omliggende regio van de Maasvlakte krijgt te maken met een opeenstapeling van ontwikkelingen die veelal samenhangen met de energie- en grondstoffentransitie en waarvan zij de lasten zullen dragen. Wij helpen graag met samenhang en concreetheid aan brengen in de informatie en participatie in deze regio. Ten slotte vragen we u ook om in het vervolg in de gemeente Rotterdam informatieavonden te organiseren, zowel in de stad Rotterdam als in de nabijheid van de kleine kernen Rozenburg, Hoek van Holland, Pernis en Hoogvliet.

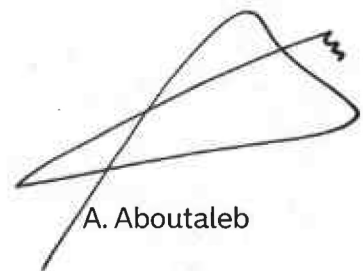
Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans, l.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Overzicht van energietransitie ontwikkelingen en projecten in het HIC

Bijlage 1 – Overzicht van energietransitie ontwikkelingen en projecten in het HIC

Ontwikkeling of project	Locatie in havenindustriële cluster
H2Maasvlakte – 500MW-electrolyser Uniper	Eerste Maasvlakte
Uitbreiding bioraffinaderij Neste	Eerste Maasvlakte
Blauwe-waterstoffabriek Onyx Power	Eerste Maasvlakte
Ammoniakterminal en kraker ACE	Eerste Maasvlakte
Uitbreiden hoogspanningsstation Maasvlakte 380 kV en Maasvlakte 150 kV	Eerste Maasvlakte
Aanlandingen windparken Hollandse Kust Zuid, Nederwiek 2, IJmuiden Ver Beta en IJmuiden Ver Gamma (7,4 GW)	Tweede Maasvlakte
Holland Hydrogen One (200MW) – Shell	Tweede Maasvlakte
H2.50 (250MW) – BP en HyCC	Tweede Maasvlakte
CurtHyl (200MW) – Air Liquide	Tweede Maasvlakte
Bioraffinaderij UPM	Tweede Maasvlakte
Vloeibare waterstofpilot Shell/Engie/Vopak/Anthony Veder	Tweede Maasvlakte
Nieuw hoogspanningsstation Amaliahaven	Tweede Maasvlakte
Electrolyser Eneco – 800 MW	Europoort
Ammoniakterminal Air Products/Gunvor	Europoort
Ammoniakterminal Global Energy Storage/Gunvor	Europoort
Ammoniakterminal OCI	Europoort
Ammoniakterminal VTTI Ampliphy	Europoort
LOHC-terminal Vopak	Europoort
Blauwe-waterstoffabriek H-Vision	Europoort
Verzwaren hoogspanningsverbinding stations Europoort -Theemsweg	Europoort
Vervangen en uitbreiden van het bestaande 150kV-station Europoort	Europoort
Nieuw hoogspanningsstation Merwedeweg	Europoort
Nieuw hoogspanningsstation Europoort	Europoort
Blauwe-waterstoffabriek Air Products	Botlek
Verzwaren van de transportcapaciteit tussen stations Geervliet Noorddijk en Botlek	Botlek
Uitbreiding hoogspanningsstation Botlek	Botlek
Ammoniak & LOHC-terminal Koole	Pernis
Ontwikkeling raffinaderij Shell Pernis naar Energy & Chemicals Park	Pernis
Nieuw hoogspanningsstation Petroleumweg	Pernis
Porthos	Overstijgende energieinfrastructuurprojecten
Aramis	Overstijgende energieinfrastructuurprojecten
Waterstofnetwerk Rotterdam – buisleiding waterstof van Maasvlakte tot Pernis	Overstijgende energieinfrastructuurprojecten
Delta Rhine Corridor – leidingen voor waterstof, CO2, gelijkstroom en ammoniak naar Chemelot en het Ruhrgebied	Overstijgende energieinfrastructuurprojecten
Warmteleidingen van industrie HIC naar Rotterdam en verder in Zuid-Holland (Warmteling)	Overstijgende energieinfrastructuurprojecten

Duurzame vervoerscorridors op basis van waterstof tussen Rotterdam, België en Duitsland (RH2INE en HyTrucks)	Overstijgende energieinfrastructuurprojecten
--	--